

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีและรายงานการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดประเภทเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ (นอกเหนือจาก พ.ร.บ.) ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดประเภทเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจที่มีต่อบริการของบริษัทประกันภัย ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยลักษณะคำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2 การเลือกตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน
ใช้สูตร W.G.cochran (มณฑล ม่วงรุ่ง, 2545 : 14)

$$n = \frac{z^2 (p * q)}{e^2}$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่าง

z = ระดับความเชื่อมั่น

p = ค่าประมาณเปอร์เซ็นต์ที่คาดหวังของสัดส่วนการทำประกันรถยนต์ภาคบังคับต่อการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจเป็น 4 ต่อ 1 (0.8 ต่อ 0.2) ซึ่งคำนวณจากจำนวนกรมธรรม์ประกันรถยนต์ภาคสมัครใจหารด้วยจำนวนกรมธรรม์ประกันรถยนต์ภาคบังคับ (53,474/272,572)

$$q = 1 - p$$

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

กำหนดให้ ระดับความเชื่อมั่น (z) ที่ 95% = 1.96

ค่าประมาณเปอร์เซ็นต์ที่คาดหวัง (p) = 0.2

ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) = 0.05

จะได้
$$n = \frac{(1.96)^2(0.2*0.8)}{(0.05)^2}$$

$n = 245.86$ ตัวอย่าง ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 300 ตัวอย่าง

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

โดยใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ การแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลคำตอบในแบบสอบถามตอนที่ 3 นำมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งคำนวณค่าเฉลี่ยจากคะแนนระดับความเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจที่มีต่อบริการของบริษัทประกันภัย โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนระดับต่างๆ ดังต่อไปนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การประเมินผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่ตั้งไว้ตามหลักสถิติแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการกำหนดคะแนนดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการทำประกันภัยรถยนต์มากที่สุด
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการทำประกันภัยรถยนต์มาก
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการทำประกันภัยรถยนต์ปานกลาง
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการทำประกันภัยรถยนต์น้อย
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการทำประกันภัยรถยนต์น้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

นำข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจที่เก็บรวบรวมได้มาสร้างแบบจำลองโลจิท (Logit Model) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรอิสระกับความน่าจะเป็นของตัวแปรตาม โดยทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจะต้องเป็นข้อมูลที่มีค่า 1 กับ 0 เท่านั้น (Binary – Valued) ด้วยการแจกแจงแบบโลจิสติกแล้วใช้การวิเคราะห์ความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates : MLE) ทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในแบบจำลองโลจิท (Logit Model)

3.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาถึงทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าได้ตั้งสมมติฐานว่า การตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจนั้นจะขึ้นอยู่กับตัวแปรจำนวน 6 ตัว ดังต่อไปนี้

การตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ = f (MALE, MARRIED, EDU, GOV, INCOME, EXP)

สามารถเขียนในรูปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 MALE_i + \beta_2 MARRIED_i + \beta_3 EDU_i + \beta_4 GOV_i + \beta_5 INCOME_i + \beta_6 EXP_i + \varepsilon_i$$

โดยที่

Y_i คือ การตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจคนที่ i

$Y_i = 1$ เมื่อผู้ทำประกันภัยคนที่ i ตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ

$Y_i = 0$ เมื่อผู้ทำประกันภัยคนที่ i ตัดสินใจไม่ทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ

β_0 คือ ค่าคงที่

$\beta_0 - \beta_6$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ

MALE_i คือ เพศของผู้ทำประกันภัยรถยนต์คนที่ i

= 1 เมื่อเป็นเพศชาย

= 0 เมื่อเป็นเพศหญิง

MARRIED_i คือ สถานภาพของผู้ทำประกันภัยรถยนต์คนที่ i

= 1 เมื่อมีสถานภาพสมรส

= 0 อื่นๆ

EDU_i คือ การที่ผู้ทำประกันภัยคนที่ i มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าขึ้นไป

= 1 เมื่อผู้ทำประกันภัยคนที่ i มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าขึ้นไป

= 0 อื่นๆ

GOV_i คือ อาชีพของผู้ทำประกันภัยรถยนต์คนที่ i

= 1 เมื่อมีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

= 0 อื่นๆ

INCOME_i คือ ระดับรายได้ของผู้ทำประกันภัยคนที่ i (พันบาทต่อเดือน)

EXP_i คือ จำนวนประสบการณ์การขับขี่รถยนต์ของผู้ทำประกันภัยคนที่ i (ปี)

3.5 สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

1. เพศ เพศชายมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์มากกว่าเพศหญิง โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของภัทรากร บรรจงจัด (2548) ที่ศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เพศชายมีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวจึงต้องสร้างหลักประกันแก่ครอบครัวเพื่อบรรเทาความเสียหายหรือความเดือดร้อนเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นจากการได้รับค่าสินไหมทดแทน ดังนั้นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากกว่าเพศหญิง แต่เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่มากกว่าเพศหญิง เพราะเพศชายเป็นเพศที่ชอบความตื่นเต้น การเสี่ยง ชอบขับเร็วและมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงกว่าเพศหญิง

2. สถานภาพ ผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพอื่น เนื่องจากผู้ที่มีสมรสแล้วจะมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีความระมัดระวังและมีความรอบคอบมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพอื่น เพราะถ้าตนเองประสบอุบัติเหตุจะทำให้ครอบครัวเกิดปัญหาการขาดผู้นำหรือเกิดปัญหาการขาดผู้เลี้ยงดูครอบครัวได้ อีกทั้งยังมีงานวิจัยของขวัญชัย กิตติไพศาลกุล (2543) และภัทรากร บรรจงจัด (2548) ที่ศึกษาพบว่าผู้ทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส

3. ระดับการศึกษา ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ เนื่องจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ

4. อาชีพ ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์มากกว่าผู้ที่มีอาชีพอื่นๆ เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ข้าราชการจะมีความระมัดระวังในการขับขี่รถยนต์เพราะเกรงจะถูกตัดค่าตอบแทนให้ส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานได้

5. รายได้ ผู้ที่มีรายได้มากมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย เนื่องจากผู้ที่มีรายได้มากมีความสามารถชำระค่าเบี้ยประกันภัยมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ดังนั้นการประกันภัยจึงเป็นสินค้าปกติ

6. ประสบการณ์การขับขี่รถยนต์ ผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่รถยนต์มากมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่รถยนต์น้อย เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่รถยนต์มากจะมีประสบการณ์และความชำนาญในการขับขี่รถยนต์ด้วยความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากอุบัติเหตุมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่รถยนต์น้อย

3.6 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ แห่งที่ 2 เลขที่ 192 หมู่ที่ 7 ถ.เชียงใหม่-ฮอด ต.แม่เหียะ

อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50100